

Plus

'Doe mij niet na, mijd de misdaad'

Na twaalf jaar te hebben vastgezeten, was het voor de 29-jarige Moreno Strijder genoeg. De Amsterdamse ex-crimineel spreekt nu op scholen en in jongerencentra om te waarschuwen voor het leven op straat.

Hanneloes Pen

'Oude vrienden vragen: Ben je bang? Durf je niet meer?' BEELD MARC DRIESSEN

Zodra Moreno een voet over de drempel van jongerencentrum De Clutch heeft gezet, is het een en al high fives. Kinderen van elf, twaalf jaar oud, die Moreno allemaal lijken te kennen, halen hem binnen als een held.

Maar Moreno (29) is juist naar De Clutch gekomen om jongeren de gevaren van zijn oude leven te laten zien. In het jongerencentrum, gevestigd in een zijstraat van de Czaar Peterstraat, zit ook een kickboksschool, en er komen veel jongens van de Oostelijke Eilanden.

Nabil Amzieb - die werd onthoofd, waarna zijn hoofd voor een waterpijpcafé aan de Amstelveenseweg werd gelegd - en de in de Staatsliedenbuurt geliquideerde Youssef Lkhorf kwamen er ook over de vloer.

"Jullie zijn superspeciaal, daarom sta ik hier," begint Moreno. "Ik begon heel klein en stoer, maar ik moest wel twaalf jaar brommen. En weet je, dan zit je op je cel en mag je niets meer zelf bepalen," vertelt hij voor een zaaltje met ongeveer 25 kinderen in de leeftijd van tien tot veertien jaar.

Hangjongeren in Oost

Moreno vertelt zijn levensverhaal meestal op scholen, maar dit keer is hij gevraagd voor andersoortige plekken in de Czaar Peterbuurt en op de Oostelijke Eilanden, omdat er veel hangjongeren zijn en er verscheidene incidenten is geweest.

Moreno, 'opgegroeid' in West, de Bijlmer en Oost, hoopt dat de kinderen door zijn verhaal wegblijven bij verkeerde vrienden. Zelf was hij rond de tien jaar toen hij op de uitkijk stond bij inbraken. Vanwege zijn dunne armpjes kon hij via de brievenbus deuren

openen. "Je wilt erbij horen en je sterk voelen. Mijn ouders waren gescheiden en mijn moeder moest dag en nacht werken. Op straat vond ik die arm om me heen."

Op zijn twaalfde pleegde Moreno samen met anderen een gewapende overval op een parfumerie aan het Osdorpplein. Vervolgens ging hij vaker op pad. "Bij huizen naar binnen, met getrokken wapens deuren intrappen, tasjesroof, winkels overvallen, straatroof van telefoons: een heleboel nare dingen. Sommigen kicken daarop vanwege de spanning, maar mij ging het puur om het geld."

Hij begon te dealen en drugs te smokkelen van Suriname naar Nederland. "Daar kreeg ik acht- tot tienduizend euro per keer voor."

Vele malen heeft hij voor de rechter gestaan. Hij windt er geen doekjes om: ook voor pogingen iemand dood te steken bij een beroving. Hij benadrukt dat hij nooit iemand heeft vermoord.

"Ik ben wel eens benaderd en zou er 25.000 voor krijgen. Ik was fearless, durfde alles, en was daarom populair. Maar bij moorden ligt mijn grens. Als je gaat moorden, ga je vermoord worden. Vaak door je eigen opdrachtgever. Dat hebben de meesten niet door."

Volledige bekentenis

De ommekeer in zijn leven kwam tijdens een rechtszitting in 2008. "Een slachtoffer, eigenaar van een tassenwinkel, liet me haar verdriet zien. Ze durfde haar winkel niet meer in, was angstig en sliep slecht. Maar voordat ze dat allemaal vertelde, zei ze eerst dat ze mij vergaf. Dat maakte diepe indruk op me."

Hij werd veroordeeld tot een celstraf van zeven jaar. "Ik heb toen alles verteld, alle feiten. Dat kostte me veel moeite. Je bekent niet - dat is heel slecht in het criminele milieu."

Jarenlang je vrijheid kwijt

Toen hij in 2015 uit de bak kwam, besloot hij voorlichting te geven namens EPJO (Educatief Programma Jongeren), een samenwerkingsverband voor misdaadpreventie van de Peter Faber Stichting, politie, het OM en ministerie van Onderwijs. Hij probeert scholieren duidelijk te maken dat ze geen meelopers moeten worden en niet moeten bezwijken onder groepsdruk.

"Er hangt romantiek om de misdaad. Jongeren zien die dikke auto's, maar hebben geen idee dat je daar veel voor moet doen en moorden moeten plegen. De meeste jongens die zijn geliquideerd, kende ik persoonlijk. Ik vertel de jongeren over Nabil. Dat ze zo kunnen eindigen."

Moreno Strijder spreekt in jongeren centrum De Clutch. 'Als je gaat moorden, ga je vermoord worden. Vaak door je eigen opdrachtgever' BEELD MARC DRIESSEN

De jeugd denkt dat de gevangenis een relaxte plek is, zegt hij. "Maar dat valt vies tegen. Er zijn steekpartijen, zelfmoorden en je hebt er geen enkele zeggenschap. Je bent je vrijheid kwijt. En al die jaren in de cel krijg je niet meer terug. Daar is geen geld tegenover te zetten, al geef je me 10 miljoen."

Zijn oude vrienden van de straat vragen hem wel eens waarom hij zijn leven heeft veranderd. "Ze zeggen: 'Jij was een strijder. Ben je bang? Durf je niet meer?' Ze laten me verder met rust. Ik denk dat ze ook wel trots op me zijn. Ik doe dit omdat jongeren voor mij belangrijk zijn. Ik hoop ze met mijn verhaal te raken."

In De Clutch is nog even tijd voor een vragenrondje. Wat is het ergste dat hij heeft gedaan? Hoe voelde hij zich toen hij werd aangehouden? Moreno: "Beroerd."

Dan is de bijeenkomst ten einde. Moreno kijkt de zaal in: "Denk eraan. We houden jullie in deze buurt in de gaten."

MEER OVER MISDAAD, RECHT EN JUSTITIE SAMENLEVING MISDAAD HUMAN INTEREST
AMSTELVEENSEWEG BIJLMER CZAAR PETERBUURT CZAAR PETERSTRAAT
HANNELOES PEN